

Genelde örgün eğitim derslerinin ve özelde ana dil eğitimi derslerinin hedefi, bütün çocukları ve gençleri kendi hikayeleri, özellikleri, yetenekleri ve özellikleri ile birlikte sınıf ve okul içerisindeki ortak bir gerçekliğe dahil etmektir. Verimli bir işbirliğini mümkün kılan kural ve davranış biçimlerinin geliştirilmesi önemlidir. Bu çerçevede gerek dersler gerekse öğretmen, ortaya çıkan anlaşmazlık hallerini algılamak, üzerinde durmak ve olası sorunlara yönelik yaklaşım biçimleri tespit etmekle yükümlüdür.

Okuldaki günlük hayat içerisinde ister istemez çatışmalar yaşanmaktadır. Böyle çatışma halleri, birey veya grupların menfaatleri, başka birey veya grupların menfaatleriyle karşı karşıya geldiği zamanlarda yaşanır. Bunun sebebi işbirliğindeki uyumsuzluklar veya birbiriyle çatışan ön yargılar ve görüşler olabilir.

Çok kültürlü örgün eğitim sınıflarına kıyasla ana dil eğitimi sınıflarının özelliği, dilsel ve köken kültür bakımından homojen olmalarıdır. Fakat ana dil derslerinde de önemli olan husus, göç ülkesinin çok kültürlü topluluk ve toplumunu gerçek ve doğal olarak görmektir. Ortaya çıkan çatışma hallerinin üzerinde düşünülmüş ve rasyonel bir yaklaşım tarzı çerçevesinde çözülmesi sadece bu şekilde mümkündür. Her öğrenci belirli bir etnik gruba mensup olsa da her şeyden önce daha büyük başka bir grubun parçasıdır. Dolayısıyla çatışma hallerinin çözümü kişilerin etnik grup mensubiyetlerini değil, gerçek çok kültürlü topluluk ve topluma aidiyetlerini esas almalıdır. Kültürlerarası yeterliliğin geliştirilmesine yönelik olarak ana dil dersi önemli katkılar sağlayabilir.

Çatışma hallerine dikkat çekmek ve öğrencilerin algılama, düşünme ve eylem becerilerini geliştirmek öğretmenin görevleri arasında bulunmaktadır. Buradaki hedef, çatışma yönetimi ve çözümüne yönelik olarak, bütün tarafların işbirliği ve ruh sağlığı için anlam ifade eden stratejiler geliştirilmesi ve denenmesidir. Elbette ki çatışmalara getirilen çözümler, yeni ayrımcılıklara yol açmamalı, ön yargıları pekiştirmemeli, çatışmanın tarafları arasındaki görüş ayrılıklarını derinleştirmemelidir. Burada söz konusu olan husus asla sadece sınıfın anlık uyum ve ahengi değildir; bu durumlar toplum içerisindeki hayata hazırlık amacıyla kullanılmak için son derece uygundur. Konunun sahip olduğu önem düşünüldüğünde ana dil dersi öğretmeni ile örgün eğitim öğretmenleri arasında işbirliğine gidilmesi son derece uygun olacaktır.

Çeşitli kademelere hitap eden aşağıdaki dokuz adet ders önerisiyle öğrencilere algılama, düşünme ve eylem becerileri çerçevesinde sosyal yeterlilikleri ile çatışma yeterliliklerini nasıl geliştirebilecekleri gösterilmesi amaçlanmaktadır. Hangi kısmi becerilerin ön planda olduğu kitabın sonunda yer alan özet tablodan görülebilir. Yaşa ve sınıfa uygun çalışmalara yönelik öneriler geniş kapsamlı olup, uyarlanabilecek tavsiyeler olarak görülmelidir. Adı geçen becerilerin, düşüncelerin ve davranış biçimlerinin geliştirilmesi çerçevesinde yine öğrenim ve davranış süreçlerinin ölçülü ve düşünceli arbulucu, eğitimci ve refakatçisi olarak görev alacak olan öğretmenin rolü bu bağlamda son derece önemlidir.